

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาประสบการณ์ของผู้หญิงวัยทอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายความหมายสุขภาพทางเพศตามการรับรู้ของผู้หญิงไทยวัยทอง การจัดการต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และความต้องการการสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพทางเพศของผู้หญิงกลุ่มนี้ โดยการใช้วิธีการวิจัยแบบปรากฏการณ์นิยม ซึ่งมีผู้ให้ข้อมูลหลัก คือ ผู้หญิงไทยที่มีอายุระหว่าง 45 – 60 ปี ที่ประจำเดือนไม่มาต่อเนื่องอย่างน้อย 1 ปี ขึ้นไป จำนวน 33 คน ผู้ให้ข้อมูลรองได้แก่ สามีผู้ให้ข้อมูลจำนวน 5 คน พี่น้อง 2 คน เพื่อนสนิทของผู้ให้ข้อมูล 7 คน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เจาะลึก การสังเกตแบบมีและไม่มีส่วนร่วม และการบันทึกภาคสนาม ทำการศึกษาในกรุงเทพฯ ระหว่างเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2546 ถึงเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2548 ตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า และวิเคราะห์ผลการศึกษาโดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่าผู้หญิงวัยทองรับรู้และให้ความหมายของสุขภาพทางเพศใน 3 มิติ ได้แก่ เพศสัมพันธ์ อวัยวะของผู้หญิง และการแสดงออกทางเพศ การดูแลสุขภาพทางเพศของผู้หญิงวัยทองจะสอดคล้องไปกับการดูแลสุขภาพทั่วไป แต่ผู้หญิงวัยทองที่อยู่กับคู่สมรสจะคำนึงถึงเรื่องเพศสัมพันธ์มากและปรับเรื่องเพศสัมพันธ์เป็น 3 ลักษณะ คือ การปฏิเสธ การคงไว้ และการปรับปรุงชีวิต สำหรับผู้หญิง วัยทองในการศึกษานี้ได้จัดการในเรื่องอวัยวะของผู้หญิง โดยการเพิ่มหรือเสริมอาหาร ใช้ออร์โมน ทดแทน และการออกกำลังกายเฉพาะส่วน และจัดการกับมิติด้านการแสดงออกทางเพศ โดยการเสริมสร้างความรักและความเข้าใจในครอบครัวโดยเน้นที่การพูดคุยทำความเข้าใจ การให้เกียรติซึ่งกันและกัน และหลีกเลี่ยงการใช้อารมณ์ การแสดงออกทางเพศ แต่งตัวโดยแต่งตัวตามวัย ตามใจ คำนึงความเหมาะสม และถูกกาลเทศะ และผู้หญิงกลุ่มนี้ทำการปรึกษาผู้รู้ ผู้ใกล้ชิดในเรื่องทางเพศ และสิ่งที่ผู้หญิงวัยทองมีความต้องการที่สำคัญคือ ความเข้าใจในเรื่องทางเพศจากบุคคลในครอบครัว และบุคลากรสุขภาพ ทั้งในด้านการให้คำปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษา แหล่งปรึกษา ข้อมูลข่าวสาร และการตรวจรักษา ข้อค้นพบที่ได้สะท้อนให้เห็นความสำคัญของบุคลากรสุขภาพที่ต้องมีความไวในบทบาททางเพศในการดูแลสุขภาพทางเพศของผู้หญิงวัยทอง

The objectives of the phenomenological study were to investigate the meaning, perceptions, and experiences of sexual health in Thai menopausal women as well as their health problems. The key informants comprised 33 Thai women aged 45-60 years, each of whom has not had a period for at least last 1 year. The general informants were five husbands, two relatives and seven close friends. Data were collected in Bangkok between September 2003 and July 2005 in-depth interviewing and participatory and non-participatory observation. Triangulation was done to ensure the credibility and rigor of the study. Data were analyzed using content analysis.

The results revealed that menopausal women believed that sexual health as sexual relationships, sexual organs and sexual expressions. First, according to this perception menopausal women managed their sexual relationships by avoiding sexual intercourse with their husbands. These women adopted a Thai belief that menopausal women are not expected to be sexually active, but focus on other social roles. Maintaining sexual intimacy with their husbands, although they found sexual intercourse painful or had no desire for it. These women believed that their husbands were less likely to have extra-marital relationships or seek divorce if they maintained sexual relationships with them. Women choosing this strategy believed that sexual intercourse and sexual relationships are natural for humans. They also believed that it was their karma and the role of the wife to take care of their husbands, including having sexual intercourse. Finding ways to improve their life (Pook-Mad-Jai-Sa-Mee). According to Thai culture, married women are expected to take good care of their husbands and their family. Women always cooked delicious foods to make sure that their husbands are pleased with their wives (Sa-Nae-Pai-Ja-Wak). Second, these women also attempted to manage their sexual organs by improving their diet and taking supplements and hormone replacement therapy. Second, they performed particular exercises, such as breast and Kegel's exercises. Third, women employed a loving, caring and understanding communication style with their husbands, wore adequate attire, and consulted experts, including in relation to hormone replacement therapy. These managements needed to understand sexual health from families and health personal as resources persons for curer consultant and educators. Menopause enhanced the sexual health of women because they had the freedom and were able to maintain their family caring roles. The results suggest that health professionals should use a gender approach when dealing with a sensitive topic of sexual health in Thai menopausal women.